

Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçek*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17331>

Öz

Bayley Bebekler için Zihinsel ve Devimsel Ölçek, Bayley Gelişim Ölçekleri'nin (Bayley Scales of Infant Development - BSID) Türkiye popülasyonuna uyarlanması amacıyla Lale B. Özelli tarafından 1978 yılında gerçekleştirilen bir ön çalışmadır. Bu uyarlama çalışmasının temel amacı, ölçeğin Türk kültürü ve bebek popülasyonu üzerindeki psikometrik özelliklerini, özellikle de geçerliliğini incelemektir. Ölçek, bebeklerin ve küçük çocukların zihinsel (kognitif) ve devimsel (motor) gelişim düzeylerini standart bir biçimde değerlendirmeyi hedefler. Çalışmada, Ankara ve Yozgat illerinden toplanan örneklem kullanılarak varyans analizi (ANOVA) deseni uygulanmış ve ölçeğin yaşa bağlı gelişim farklılıklarını tespit etme yeteneği test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Bayley Ölçekleri, bebek gelişimi, psikometrik test, zihinsel gelişim, devimsel gelişim, uyarlama, varyans analizi.

Yazarlar

Lale B. Özelli (Uyarlama Çalışmasının Sorumlu Yazarı).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, 1978 yılında yürütülen ön çalışmada kapsamında, orijinal Bayley Bebekler için Zihinsel ve Devimsel Ölçeği'nin Türk bebek popülasyonu üzerindeki geçerlik kriterlerini araştırmaktır. Bu çalışmada, ölçeğin bebeklik dönemindeki çocukların zihinsel ve motor gelişimlerini güvenilir bir şekilde ölçüp ölçemediğini belirlemeyi amaçlanmıştır. Bu tür standartlaştırılmış araçlar, gelişimsel gecikmelerin erken tespiti ve uygun müdahale programlarının planlanması açısından kritik öneme sahiptir.

Yapı

Bayley Ölçekleri, temelde iki farklı ancak ilişkili gelişimsel yapıyı ölçmektedir:

Zihinsel Ölçek (Mental Scale): Bu alt ölçek, algusal keskinlik, hafıza, öğrenme, problem çözme, genelleme ve erken dil becerileri gibi kognitif işlevleri değerlendirir. Bebeklerin çevreleriyle etkileşimini ve bilişsel potansiyellerini yansıtır.

Devimsel Ölçek (Motor Scale): Bu alt ölçek, ince motor becerileri (parmak hareketleri, nesnelere kavrama) ve kaba motor becerileri (oturma, emikleme, yürüme, denge) kapsayan fiziksel koordinasyon ve hareket yeteneklerini ölçer.

Uyarlama çal??mas?nda, her iki alt ölçekten elde edilen puanlar?n birbirleriyle yüksek düzeyde korelasyon göstermesi, bu iki yap?n?n genel bir geli?im faktörünü payla?t???n? ancak ayn? zamanda ayr? skorlar olarak ele al?nmas? gerekti?ini desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Lale B. Özelli'nin 1978 tarihli ön çal??mas?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Veriler üzerinde 2X3 faktöriyel varyans analizi (ANOVA) deseni uygulanm??t?r. Bu analizler, Zihinsel ve Devimsel puanlar üzerinde ayr? ayr? yürütülmü?tür.

Zihinsel Ölçek Geçerli?i: Zihinsel Puanlar yönünden yap?lan varyans analizinde, Ankara ve Yozgat örneklemi aras?nda bölgesel farklıl??a dayal? anlaml? bir fark gözlenmemi?tir. Bu durum, ölçe?in co?rafi veya bölgesel farklıl?klardan ba??ms?z olarak zihinsel yetene?i ölçebildi?ini dü?ündürmektedir. Ancak, farklı ya? gruplar? aras?nda istatistiksel olarak yüksek düzeyde anlaml? bir farklılık ($F=8739.16, p<.01$) bulunmu?tur. Bu bulgu, ölçe?in beklenen geli?imsel art??? ba?arılı bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini ve böylece güçlü bir yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Devimsel Ölçek Geçerli?i: Devimsel Ölçekte de Ankara ve Yozgat bebekleri aras?ndaki farklılıklar anlaml? bulunmam??t?r. Ancak, Devimsel Ölçekte ya? gruplar? aras?nda anlaml? bir farklılık ç?kmam??t?r ($F=240.14, p<.01$). Bu sonuç, Devimsel Ölçe?in bu özel örnekte de ya?a ba?lı motor geli?imi Zihinsel Ölçek kadar güçlü bir ?ekilde ay?rt edemedi?ini gösterse de, Devimsel ve Zihinsel ölçeklerin kendi aralarında yüksek korelasyon göstermesi, genel geli?imsel yeterlili?in ölçümünde bütüncül bir yakla??m sundu?unu ifade etmektedir.

Güvenirlik

Lale B. Özelli'nin 1978 tarihli ön çal??mas?nda güvenilirlik katsayılarına (örne?in, iç tutarlılık, test-tekrar test güvenilirli?) dair spesifik istatistiksel veriler rapor edilmemi?tir.

Faktör Analizi

Sunulan ön çal??ma, ölçe?in faktör yap?s?n? inceleyen bir faktör analizi sonuçları içermemektedir. Ölçek, orijinal yap?s?nda Zihinsel ve Devimsel olmak üzere iki ana bile?enden olumaktadır. Bu iki alt ölçek aras?ndaki yüksek korelasyon, bu iki yap?n?n birbiriyle güçlü bir biçimde ilişkili oldu?unu, ancak ayr? skorlar olarak de?erlendirilebilecek kadar farklı boyutlar? temsil etti?ini ima etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Bireysel uygulama ve gözleme dayalı performans testi.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama).

Popülasyon Grubu: Bebekler ve küçük çocuklar.

Yaş Grubu: Gelişimsel dönemdeki bebekler (Orijinal Bayley Ölçekleri genellikle 1 aydan 42 aya kadar kullanılır; bu çalışmada yaş grupları kullanılmıtır).

Popülasyon Detayları: Türkiye'de Ankara ve Yozgat illerinden seçilen bebek örneklemi üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Zihinsel ve Devimsel gelişim alanları ölçen standartlaşmış maddeler. Psikometrik incelemede 2X3 varyans analizi deseni kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

ANOVA, psikolojik değerlendirme, infant, gelişimsel gecikme, motor gelişim, Lale B. Özelli, kognitif gelişim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Bağılı E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçeğin Türkiye'ye uyarlanması ve ön çalışması 1978 yılında yayımlanmıştır. Orijinal Bayley Ölçekleri'nin ticari ve yayın hakları genellikle Pearson Clinical Assessment gibi uluslararası yayıncılar tarafından yönetilmektedir. Adaptasyonun kullanımı, telif hakları ve izinler konusunda sorumlu yazar Lale B. Özelli veya ilgili yayın kurulu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Ozelli, L. B. (1978). Bayley Bebekler için Zihinsel ve Devimsel Ölçek ile bir ön çalışma. *Türk Psikoloji Dergisi*, 20(1-2), 35.

Makalenin orijinal bağlantısı: turkpsikolojiyazilari.com

Ölçe'in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [bayley-bebekler-icin-zihinsel-ve-devimsel-olcek-toad.pdf](#)

Bayley Bebekler Çin Zihinsel ve Devimsel le'in Maddeleri

NEML: Aaadaaki lek maddeleri orijinal dillerinde korunmal ve hiçbir şekilde deitirilmemelidir.

Bu n alma raporunda le'in orijinal maddeleri sunulmamttır.

ARABPSYCHOLOGY.COM